

Implementatie en evaluatie van de stepped care aanpak "Sterker in je kracht" in de huisartsenpraktijk: Pilotstudie met voor- en nameting

Gepubliceerd: 28-06-2018 Laatste bijgewerkt: 15-05-2024

Het doel van de pilotstudie is tweevoudig, namelijk: -Het ontwikkelen van een protocol voor het aanbieden van de stepped care aanpak *Sterker in je kracht* in de huisartsenpraktijk voor mensen met chronische lichamelijke klachten -Inzicht krijgen in...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON46609

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De stepped care aanpak "Sterker in je kracht"

Aandoening

- Overige aandoening

Synoniemen aandoening

Chronische lichamelijke klachten

Aandoening

iedereen die last heeft van chronische lichamelijke klachten

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universiteit Twente

Overige ondersteuning: Agis Fonds

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Chronische lichamelijke klachten, Sterke kanten, Welbevinden, Zelfmanagement

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Zelfmanagement gemeten door de PAM-13.

Secundaire uitkomstmaten

De secundaire uitkomstmaat is welbevinden: welbevinden (MHC), positieve en negatieve emoties (PANAS), vitaliteit (Vita-16), algemene gezondheidsbeleving (thermometer), symptomen van depressie en angst (BSI).

Daarnaast zijn er een aantal mediërende variabelen: kennis van sterke kanten (SKS), gebruik van sterke kanten (SUS), de mate waarin de deelnemer zijn doel heeft gehaald (GAS), coping versality (COFLEX) en het gebruik van de verschillende doelstrategieën (TGP, FGA en Goal Adjustment Scale).

Tevens worden een aantal socio-demografische variabelen uitgevraagd zoals tijdens de screening: geslacht, leeftijd burgerlijke staat, opleiding, nationaliteit, woon- en werksituatie. Verder worden tijdens de screening een aantal kenmerken van chronische lichamelijke klachten uitgevraagd zoals: het type klachten, sinds hoe lang men de klachten heeft en de mate waarin met deze klachten als ernstig ervaart.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Volgens de Toekomstverkenning 2014 hebben ongeveer 5.3 miljoen mensen één of meer chronische ziekte(n). Er wordt geschat dat het aantal mensen met een chronische ziekte in 2030 zal oplopen tot 7 miljoen. Het hebben van een chronische ziekte houdt verband met zowel nadelige maatschappelijke als persoonlijke gevolgen. De vraag naar zorg en daarmee het belang van zelfmanagement neemt toe. Echter richten bestaande zelfmanagement interventies zich met name op medisch management en nauwelijks op rol- en emotioneel management. Er dient meer aandacht te zijn voor persoonlijke problemen en persoonlijke hulpbronnen van mensen met een chronische ziekte, omdat deze de mate van zelfmanagement beïnvloeden. Door de toenemende zorgvraag in de huisartsenzorg, de verschuiving van de 2e naar de 1e lijn en de recente ontwikkeling van de aanwezigheid van praktijkondersteuners in de huisartsenpraktijk lijkt de huisartsenzorg een aangewezen setting om de zelfmanagement van mensen met chronische lichamelijke klachten te vergroten. De stepped care aanpak **Sterker in je kracht** sluit aan bij de behoeften van huisartsen en praktijkondersteuners, omdat deze aanpak in cocreatie met hen is ontwikkeld. De stepped care aanpak is gebaseerd op de sterke kanten aanpak. De sterke kanten aanpak is een perspectief waarbij het kijken naar problemen in evenwicht is met het kijken naar sterke kanten en de omgeving van een persoon. De sterke kanten aanpak lijkt geschikt voor mensen met een chronische lichamelijke klachten omdat het gebruik van sterke kanten een voorspeller is voor subjectief welbevinden. Een hoger niveau van welbevinden wordt gerelateerd aan zowel mentale als fysieke gezondheid en bevordert zowel het herstel als de overleving bij mensen met een chronische ziekte. Emotioneel welbevinden voorspelt de lange termijn prognose bij mensen met een chronische ziekte. Daarnaast is uit onderzoek gebleken dat het inzetten van sterke kanten in verband wordt gebracht met gezondheidsgedrag zoals: een actieve manier van leven, gezond eten en fysieke fitheid. Door de stepped care optie, vindt zorg op maat plaats. Door het voorgestelde project komt er een laagdrempelige holistische aanpak beschikbaar voor mensen met chronische lichamelijke klachten. Wij verwachten dat door de stepped care aanpak *"Sterker in je kracht"* het zelfmanagement en welbevinden van mensen met chronische lichamelijke klachten zal verhogen.

Doel van het onderzoek

Het doel van de pilotstudie is tweevoudig, namelijk:

- Het ontwikkelen van een protocol voor het aanbieden van de stepped care aanpak **Sterker in je kracht** in de huisartsenpraktijk voor mensen met chronische lichamelijke klachten
- Inzicht krijgen in de mogelijke effecten van **Sterker in je kracht** op de

zelfmanagement en welbevinden van mensen met een chronische ziekte.

Onderzoeksopzet

Pilot studie met één groep en een voor- en nameting.

Onderzoeksproduct en/of interventie

De stepped care aanpak "Sterker in je kracht" bestaat uit drie stappen. De eerste stap is de kennismaking met de aanpak tijdens een gesprek met de huisarts. De tweede stap is "Krachtbewust" en wordt uitgevoerd door de praktijkondersteuner ggz. Met behulp van "Krachtbewust" krijgt de deelnemer meer inzicht in wat zijn sterke kanten zijn. De deelnemer stelt persoonlijke doelen op. Daarnaast leert de deelnemer hoe hij zijn sterke kanten kan inzetten om doelen te bereiken of om te kunnen omgaan met lastige situaties. Indien blijkt dat de deelnemer onvoldoende in staat is flexibel om te gaan met zijn doelen, bijvoorbeeld doordat deze bedreigd zijn door de chronische lichamelijke klachten, wordt overgegaan op de derde stap. De derde stap is "Doelbewust" en wordt tevens uitgevoerd door de praktijkondersteuner ggz. Met behulp van "Doelbewust" leert de deelnemer verschillende doel strategieën om deze vervolgens flexibel toe te passen.

Inschatting van belasting en risico

Door deelname aan het onderzoek lopen de deelnemers geen bekende of noemenswaardige risico's. De belasting van de deelnemers is redelijk hoog maar wordt over 12 tot 16 weken verspreid en kan door hen grotendeels zelf worden bepaald.

Contactpersonen

Publiek

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
Enschede 7522NB
NL

Wetenschappelijk

Universiteit Twente

Drienerlolaan 5
Enschede 7522NB

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

De participant is 18 jaar of ouder

De participant is wilsbekwaam

De participant heeft chronische lichamelijke klachten (zelf-gerapporteerd)

De participant is bereid om ten minste 6 lessen te doorlopen in een periode van 3 maanden

De participant beheerst de Nederlandse taal in voldoende mate (lezen en schrijven)

De participant geeft toestemming voor deelname aan het onderzoek (informed consent)

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Een zeer hoge depressieve- of hoge angstklachten zoals gemeten met de Brief Symptom Inventory: gemiddelde score ≥ 3.33 op de depressieschaal of gemiddelde score ≥ 2.17 op de angst schaal (de Beurs & Zitman, 2006).

Hallucinaties hebben (beoordeeld door de POH GGZ).

Suicidaal zijn: patiënt zegt suïcide te willen plegen en heeft daartoe concrete plannen (beoordeeld door de POH GGZ).

Wanneer iemand in ernstige mate geheugenproblemen ervaart: de patiënt weet onvoldoende van de vorige sessie dat de POH GGZ daarop kan voortbouwen in de volgende sessie (beoordeeld door de POH GGZ)

Wanneer iemand in ernstige mate concentratieproblemen ervaart: de patiënt kan zich onvoldoende 25 minuten op het gesprek met de POH GGZ concentreren (beoordeeld door de POH GGZ).

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Interventie onderzoek

Blinding: Open / niet geblindeerd

Controle: Geen controle groep

Doel: Preventie

Deelname

Nederland

Status: Werving gestopt

(Verwachte) startdatum: 30-06-2018

Aantal proefpersonen: 65

Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO

Datum: 28-06-2018

Soort: Eerste indiening

Toetsingscommissie: METC Twente (Enschede)

Goedgekeurd WMO

Datum: 13-03-2019

Soort: Amendement

Toetsingscommissie: METC Twente (Enschede)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

ID: 27073

Bron: Nationaal Trial Register

Titel:

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL65198.044.18
OMON	NL-OMON27073